

«Οταρ εἰχα, δὲν εἰχα,
καὶ τώρα ποῦ δὲν ἔχω, ἔχω.»

Η παροιμία αὗτη αἰνιγματώδης οὖσα, διὰ παραφράσεως γίνεται καταληπτή· οἵτινες εἰχα πλούτον, δὲν εἰχα νοημοσύνην τοιαύτην, οἷα νὰ μὲν ἀναδεῖξῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ σημαίνοντα καὶ ἀνάλογον βαρύτητας ἔχοντας· νῦν δὲ διε πτωχός εἰμι, ἔχω μὲν νοῦν, ἀλλὰ νοῦς ἀνευ πλούτου δὲν δύναται νὰ μὲν ἀναδεῖξῃ ἀναλόγως τῆς ἐμῆς βουλήσεως. Όθεν ὑπομονή.

«Πέρι ἡ τύφη μας τὸ γυρρί (1) σ' τὴν πόρτα.»

Ἐπὶ τῶν εὐκόλων ἀποκτώντων τὰ μέσα τοῦ ἴδιου ἐπαγγέλματος, καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφευγόντων μὲν τὴν ἐργασίαν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τέλους καὶ ἐνχειρίου τῆς θελήσεως κύτων ἔξαντακαζομένων διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρμοδίου καιροῦ ἐπὶ τῷ ἐργάζεσθαι.

«Κ' ἐγὼ κακὰ παντρεύτηκα,
κι' ὅμου μ' ἐπῆρ' ἀς κλαίη.»

Καὶ ταύτης διττὴ ἡ ἐφαρμογή· δηλ. καὶ ἐπὶ κακῶς ὑπανδρευομένων γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἔξαντακαζομένων ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτῶν πράττειν τι.

«Ἡ βάρει νὰ σὲ φοβοῦνται,
ἢ κλαίγε νὰ σὲ λυποῦνται.»

Η δυνατὸς πρέπει νὰ ἥσαι καὶ τότε σὲ φοβοῦνται, ἡ «ἄχαμρόμερος» (*famejus*), ὅπως λέγουσιν ἐν Μάνῃ, καὶ τότε δὲν σὲ πειράζουσι, μάλιστα σὲ λυποῦνται, διότι ἐν ἵκεσίᾳ ἀπαιτεῖς τὰ δίκαιά σου.

B'. Δημοτικὴ ποίησις.

(Ἄστρα ψαλλόμενον τὰ Θεοφάνεια.)

«Σήμερ' ἄρ τὰ Φῶτα κι' ὁ φωτισμός
·Καὶ χαρᾶς μεγάλαις τ' ἀφέντη μας. (Χριστοῦ)
·Περπατ' ἡ κυρά μας ἡ Παγαγγά.
·Σπάργαρα βαστέρει, κερί κρατεῖ
·Τοῦ ἀφέτ' Ἀγλάρη περικαλεῖ:
·Ἀγιέ μου Ἀγλάρη καὶ Βαφτιστή
·Δύνασαι, βαφτίζεις Θεοῦ παιδί;
·Δύναμαι, βαφτίζω καὶ δὲν τρομῶ (2)
·Εἰς τὸν Ἰορδάνη τὸν ποταμό.
·Τάκουσε πουλάκι κι' ἐλάλησε
·Τάκουσ' ἡ μητέρα κ' ἐδάχρυσε.
·Σώπα σὺ, πουλάκι, καὶ μὴ λαλῆσε.
·Σώπα σὺ, μητέρα, καὶ μὴ δαρῆσε.
·Αἴρω θ' ἀγαθοῦμε σ' τὸν Κύριο
·Νὰ μᾶς φίξῃ δρόσο καὶ λίβαρο,

(1) Γυννί· τὸ γεωργικὸν ἔργα λείπον τὸ ὄννιόν, μετὰ τοῦ Αἰολικοῦ διγέμματος, διπερ διασώζεται ἐν Λακωνίᾳ ὥπως καὶ ἐν Ἡπείρῳ.

(2) Τρομῶ, ἀγτὶ τολμῶ.

·Νὰ λουστοῦνται βρύσαις μὲ τὰ νερά,
·Νὰ λουστῇ κι' ἀφέντης μὲ τὴν κυρά ·
Ἐν δὲ Ἡπείρῳ λέγεται ὡς ἔξτις τὸ αὐτό.
·Σήμερ' ἄρ τὰ Φῶτα κι' ὁ φωτεινός
·Ἐχεὶ χαρὰ μεγάλη κι' ὁ χριστιανός
·Γεννήθηκε παιδάκι καὶ πάει τὰ βαφτισθῆ.
·Βαφτίζοται ἡ βρύσαις καὶ δλα τὰ νερά
·Βαφτίζετ' Ἰορδάνης ὁ μέγας ποταμός.
·Αὔραδ' γαι τῆς κυρᾶς μας τῆς Παγαγιᾶς
·Κάθετ' ἡ κυρά μας ἡ Παγαγγά²
·Σπάργαρο ὄφαλει κι' ἄγιον κρατεῖ
·Ἀγιέ μου Ἀγλάρη καὶ Βαφτιστή.»
(Τὰ δὲ λοιπὰ ὡς τοῦ πρώτου.)

ΠΟΙΗΣΙΣ (1).

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ.

Ἄν ίδης ποτὲ ν' ἀνθίζῃ
Ἐνα ρόδο στὰ βουνά,
Καὶ τὴν ράγι νὰ στολίζῃ
Ποῦ τὸ πόδι σου περνᾷ

Ἄν ἀκούσῃς στὸ πλευρό σου
Τερπνὴ αὔρα νὰ φυσᾷ
Καὶ στὸν κάτασπρο λαϊμό σου
Τὰ μαλλιά σου νὰ σκορπᾷ

Ἄν στὸ δρόμο σ' ἀπαντήσῃς
Χορταράκι δροσερό
Καὶ τὸ γγίσης, τὸ πετήσης
Μ' ἐνα πόδι σου ἐλαφρό.

Εἴμ' ἐγὼ, γρυσὸν πουλάκι,
Εἴμαι αὐτὸ τὸ ρόδο ἐγὼ,
Εἴμ' ἐγὼ τὸ χορταράκι,
Τ' ἀεράκι τὸ τερπνό!

Η ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΔΟΘΕΝΤΟΣ ΕΡΑΣΤΟΥ.

Μὴ στὸ μάρμαρο μ' ἀπλώσῃς
Ποῦ τὰ λείψανά μου κλεῖ,
Μὴ τὴν ἀσπλαχνὴ σιμώσῃς
Καὶ φιλήσυχή μου γῆ.

Λάβε δπίσω τοὺς ἀνθούς σου,
Ἄργα δάκρυα δὲν ζητῶ,
Τὰ λευλαύδια τοὺς κλαυθμούς σου
Πεθαμένος δὲν ψηφῶ.

(1) Τὰ ἀνωτέρω φοινίκα καὶ τὰ ἐποιμένως ἐκδοθησόμενα ὡς συγένεια αὐτῶν, ματεφράσθησαν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ ὑπὸ τοῦ ἔνδιπτον Κ. Φιλίππου Γ. Δασέη.

Ἐπρεπε νὰ μοῦ χαρίσῃς
Μιὰ βοήθεια, μιὰ ματιά,
Πρὶν ἀχάριστη μὲν ἀφῆσῃς;
Νὰ πεθάνω μιὰ φορά.

Τώρα τί μέσ' στὴν ἐρημιά μου
Ο κλαυθμὸς τί ὀφελεῖ;
Σκληρά πένου τὴν σκιά μου
Κ' ἄφε, τη νὰ κοιμηθῇ!!

Τ' ΑΗΔΟΝΙ.

Λάμπει, ἀστράφτει χρυσὸς φεγγαράκι,
Σιγχλή, τερπνὴ νύχτα διαβαίνει,
Οὐδ' ἀέρι π' ἀκοῦς ν' ἀναστίνη,
Δὲν ἀκοῦς νὰ σαλεύῃ κλαδί!

Μοναχὴ τ' ἀηδονάκι ἀγροικέται
Τὸ τραγοῦδι γλυκὰ ν' ἀρχινάη
Κι' ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ νὰ πετάῃ
Καὶ τὸ ταῖρι νὰ κράζῃ γλυκά.

Νά! κι' αὐτὸ π' ἀγροικῷ τὴ λαλιά του
Ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα πετιέται,
Καὶ σεμνὰ καὶ γλυκὰ τ' ἀπλογέται
—Μὴ μοῦ κλαῖς, μὴ μοῦ κλαῖς κ' εἴμαι εἰδὼ.—

Κύττα! κύττα! χαῖδεύονται ἀκόμη:
Ἄχ! καὶ σὺ πῶς δὲν εἶσαι σιμά μου
Γιὰ νὰ πάρης τὰ πρῶτα φιλλά μου,
Νὰ μοῦ πῆξ—σ' ἀγαπᾶ—μιὰ φορά!!

ΛΙ ΑΝΑΘΥΜΙΑΣΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Γὴ καῦμένη, τί τρομάζεις
Ἄν δ' ἥλιος σιγαλά
Τοὺς ἀτμοὺς ποὺ νύχτα βγάζεις,
Λίγο λίγο ἀπορρίφῃ;

Τοὺς ἀτμοὺς ποὺ κλέφτει δ' ἥλιος
Σὰ βροχὴ τοὺς μεταβάλλει
Καὶ πρὸς σὲ τοὺς βίπτει πάλι
Γιὰ νὰ θρέψῃς τοὺς κάρπούς.

Ι'λà νὰ ιδῆς τὰ λουλουδάκια
Πάλιν εῦμορφα ν' ἀνθοῦν,
Τὰ πτωγά τὰ ποταμάκια,
Τὰ νερά τους νὰ κυλοῦν.

Τί λοιπὸν καὶ σὺ λυπεῖσαι
Μυριοθέλγητρ' ἄγγελέ μου,
Ἄν ἔτολμης ποτέ μου,
Νὰ σου κλέψω δυδ φιλιά;

Η ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.

Καλιέργησα δαφνούλα
Κ' ἔκαμψ μιὰ προσευχὴ
Νὰ μοῦ ἀξίνη φουντούλα
Σὰν παρθένα δροσερή.

Τὴ βροχὴ παρακαλοῦσα
Νὰ τῆς δώσῃ νέα κλαδί
Τὸ βορὺ ἀναθεματοῦσα
Καὶ τὰ χιόνια τὰ πολλά.

Συμφορά μου! τὸ γνωρίζω,
Πολὺ ἀργά θ' ἀναστηθῆ
Η δαφνούλα ποὺ ποτίζω,
Κάθε βράδυ, κάθε αὔγη.

Πλὴν καλλίτερα ν' ἀργήσῃ:
Ξεφυτρώναι πάντ' ἀργά,
Οποιο δένδρο θὰ νὰ ζήσῃ
Πολλὰ χρόνια στὰ βουνά.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ.

Προχθὲς μέσα στὸν ὕπνο μου
Εἶδα τὴ Λάουρά μου,
Τὴν εἰδα μεσ' στὰ σύγνεφα
Νὰ κάθετε σιμά μου,
Τὸ βλέμμα τὸ ὑπερήφανο
Εἶχε ταπεινωμένο,
Τὸ χέρι μου σφιγμένο
Στὰ χέρια της γλυκά.

Καὶ μ' ἔλεγε—στὸν Ὀλυμπὸ
Τώρα μ' ἔμεθα θὰ ζήσῃς,
Ἐγὼ μ' αὐτὴ πινήθησες
Στὸν κόσμο ν' ἀγαπήσῃς,
Κι' ὅπου ἀφησει τὰ νέάτα μου
Νεκρὰ προτοῦ γηράσουν
Τὰ κάλλη τους νὰ χάσουν
Σὲ τάχο σκοτεινό.

Άλλ' αἴφνης ἐσιώπησε,
Τὸ χέρι παρατάει,
Σὰν σγγελος σηκώνεται,
Σὰν τὸ πουλί πετάει...
Ἄχ! Τὸ Χερούρειμ ἔκεινο
Σύσσωμος εἴθε μείνω
Στὰ σύγνεφα ψηλά!!